

69-4

325

LATVIJAS VALSTS
BIBLIOTĒKA

93-

4513

0308070925

W. Zrbes.

Moseeguma tehms

Sw. Nikolajs.

Br. Gabrilowitschi.

Wisu pasaules gahjumu war sadalit diwi dakās: gaišma un tum-
fiba, jeb deena un nakts. Deenā mehs redsam un juhtam nemeeru, bet
nakti — meeru. Un es scho rakstu rakstidams, domaju nosaukt — no-
seeguma tehms jeb mahte. Ja nu mehs dsihwojam pasaulē, redsam
wisu, waram šazit — dabas katastrofas, redsam tā lauwa apehd zitu ma-
fatu swehru, jeb tā gilweki, tā šazits: tā tu nabags wari ar bagatu speh-
fotees! Dabā tā tas nu ir; un paldees Deewam, tā pee mums naw dabas
katastrofu. Bet tomehr mehs atkal mahzam un atgahdinam no pagah-
jibas. Un waj man wajadsetu šazit: „Es esmu mahlders,” to jau man
weens, otrs zeenijams darbineeks ir teizis. Un pateesi, rakstischana ir
gruhtafais darbs — tā Salamans šata: Un beidsot šargees, mans dehls
— grahmatu rakstischanai naw gala un daudj lasischana nopuhle meesul
Wisas mahzibas gala wahrds ir ihšs — Wihstees Deewu, un turi wina
bauschtus, jo tas peenahlas wizeem gilwekeem! Puhs laiks, tad Deems

L-2

katru darbu wēdis teesā lihds ar wīsu, kas ir apīlēpsts, waj tas buhtu labš, waj ļaunš.

Tagad es juhs trauzeju, ka esmu robesčas pahrkapis, bet waj mehs waram paeet laifmetam garam? Mums jadsihwo, jazifim — 1926. g. Un ja mehs skafamees ļauschu buhli, mehs redsam firingalwjus un behrmus. Katram mums ir ļawa wehleschanas, ļawa suhdijchanas, katrs fin ko ir darijis un ko grib darit. Tas ar ir dsihwes gahjums. Waj mehs katrs neredsam, ka masais behrns grib dabut katru leetu, ko eerauga (ehdeenu, špehliti), un ka tad winšch raud, ja nedabū. Kas gan war winam pasazit nerandi, esi tiš prahstigs ka leels zilwefs? Naw laifam tahda behrna. Sinams, Matfimam Gorkijam ir stahstis par „Miljonara behrnu“, kas ir bijis dsihws, bet nemahzejis ne šmaidit, ne raudat — bijis ka mahlu pifa. Šchehl, ja sishmetajs ussihme zilwefu, turam naw waibstu pasihmes.

Kas gan mehs nebusfim eemihlejuschees pareiša, no dabas nolifta mihla. Ka eemihlejees zilwefs gaida, ka skatas, ka dreb, un ka trihž!... Un tahds attehlojums ir Dostojewika romanā — Brahli Karamasawi, kur ir bijis bagats un zeenijams tirgotajs, kam ir bijusi zeeniba wīsur, un kas ir warejis nemt wīsu (it ka šchi pasauļe buhtu ehruu nams). Ka šchis tirgotajs gaida un trihž, ka nahšs wina mihla, lai daritu ļawām kahribam šwehttus... Un tahdās trihšās un gaidās mehs wīši esam — tā šafot, no masa behrna, kas gaida maiši šalkuma apmeerinašchanai. Tā ari mehs leeli gaidam daschadas wehleschanas wairaf un wairaf. —

Kodas ari tahdas wehleschanas, ka muhsu zeenijamais bistaps Sahnis, ļawā pamahzibā, kuru notureja Katedralē, šaka — ka weens šwehtais gribejis, lai nahstu uguns uš galwas teem grehžineekeem... Un war šazit, mehs katrs dabujam ļawu uguni waj no debesim, jeb no lihdszilwekeem. Ka tas tirgotajs, kuršch gaidija ļawu mihlako — dabuja ar zirwi pa peeri. Tur tad ari nahš tas treschais, kuru jau esmu kahda grahmatā usšwehris — ka treschais war buht labais un ļaunais, bet te tas treschais bij ta laifa nošeguma tehwa upuris. —

Sinams, mehs esam apradušchi, šafot jau no behrnibas, ar aši

naineem darba stahsteem. Un leeli, mehs weens, otrs nesiņi fara jefu
bruhzes uš ņawās meesās. Tad es wehl gribeju nemt otru Dostojevska
romanu — Noņeegums un ņods. Tur ir attehlots jauns students, kurlš
grib wiņu labu, bet tomehr noņanĶ wezeniti-auglotaju. — Gribedams
leelās paņaules gudribās un mahzibās aismirņt ko weentahriņā, behrnam
ņaprotamo mahzibu: Tew nebuhs noņaut! Kā tagad pat, ar brahleem
Gabrilowitscheem. Kad es winus noņihmeju ņetĶiā, tad weenam bij pee-
lipuņi ņahgu ņkaidina aĶs ņaktā — man iņņifās, it kā tas zeltos augņhā.
Un kad winš ņazitu: Kās tad bij tas noņeeguma tehws, kās man tĶ
jaunam liņa mirt? Waj tās nebij ņahribās, waj tas un tās zilweņs?
Apņkatot drehbes, ņelbņchers teiza, kā tās pagatamotas pee labatā dreh-
neņkā, un es eedomajos — waj nebuhtu labatĶ, ja winš wehl waretu
dņihwot, ja buhtu ņawā ņahdņhā ņaut ņoņis ganĶis, ne ņcheit neņis portņeli
ar rewolwereem. — Sinams, mehs newaram miruņchos teņņat! Bet mehs
tomehr, dņihwee, eņam padoti eņahroņhanām, jeb it kā tas, kās nahzis
1893. gadus atpaņat, kās ir neņis wisleelato paņaules mahzibu, kā ņhi
paņaule ir iņnihziba un tur buhs kā augņhamzelschānās . . .

ņa mehs eĶam pa eelu, redņam ņurmani, auto, tramwaju eĶam, tad
mehs apņtahjamees, lai neteeņam ņabraukti. Schini laiĶā tahda apņtahņha-
nās buhtu baņniza, kās muhs glahbtu no noņeeguma tehwa. Kā mahzĶitajs,
ņanņona tehws, ņahņta ņawās mahzibās, kā KreewiĶā baņnizas ir nowahrta
un mahzĶitaji — moĶekli. ņeb ir tahda glesna, kura ņepins attehloĶis
ņw. Nikolaju, kurlš aĶstur bendes ņobenu.

Lai nu ta dņihwe mums ir tahda kā ņahribās welns . . . Es
pats, ņfreedams pa eelu, eeraugu behrnus un man paleeņ ņilti . . . Tāpat
mahņņlās ir noņtahņis par italeeņhu glesnotaju, kās glesnoĶis ņawu ņagen-
ņības glesnu. Winš jūht, ja modeli noņitis, tad winš brihwĶ ušglesnos.
Bet pateņņibā glesnoņchānas brihwiba ir tur, kur models neņin, piem. put-
nu kad winš nodabā dņeed, jeb ņahds zilweņs brihwĶ darboĶas ņawā mah-
jas dņihwē u. t. t. Tāpat es ņawu iņņtahdi turu, ne tapehĶ lai noņagtu gles-
nas, bet lai redņetu kā tas darbs jadara.

Uri muņika ņpehĶ aĶtraut zilweņu, peem. reņtoranā beesĶi gadas, kā

17

69-4
325

tahds weesis tā aīšraujās no mušīkās šķanam un īšdod dašchu šantimu pahr meħru.

Tā nu tas dšihwē ir, ja zilweki šastopas divatā. Weenam wajaģ buht kā magnetam, ar šawu šķaistumu, kas peewell otru, tad šahf darbotees semapšina, jeb waretu šagit šekšualais, beštialais jeb lopīškais, Meroniškais i Nebošanazarīškais.

Tahds daīšk attehlojums ir Tolštoja šahštā: „Muħš Sergejs“, kā wiņš ģihnās, lai nekrištu kahrībās, nozirta pat pirkštu, bet tomeħr wiņš beīgās krita.

Tad nu meħš tagad šinam, kā ta kahrība ir tas nošeguma tehws. Tad lai Deews muħš pašargā, kā meħš waram šadsihwot i pulģinā, i pa weenam!

W. Ķrbes šihmejumn ištahbe attweħrta trešģdeenās un šweħtdeenās no plķst. 12—3, Briģwības eelā Nr. 103.

Ģespeests Ģolta un Ģurjana graħmatu špeesiwē Rīgā, Marštalu eelā Nr. 5.

16.APR.1926

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0308070925